

Aizkraukles Banka Latvija

Pasaules finanšu tirgus:
2009. gada jūlija rezultāti

Leonīds Aļšanskis,
Dr. Math.

Pasaules finanšu-ekonomiskā krīze

- Pagājušā jūlija notikumi apstiprināja, ka pasaules finanšu-ekonomiskā sistēma turpina stabilizēties.
- Tiesa, šī stabilizācija, īpaši vadošajās attīstītajās ekonomikās, notiek sasniegtajos "zemos līmeņos".
- Līdz ar to parādījās arī pazīmes iespējamai pieauguma atjaunošanai vadošajās ekonomikās 2009. gada 3. vai 4. ceturksnī, bet pēc visu viedokļa, iziešana no krīzes tām būs ilgstoša.
- Toties virknei Āzijas valstu, tai skaitā Ķīnai un Korejai, izdevās parādīt pirmskrīzes pieauguma tempus jau novadītājā Q2 2009.
- Jūlijā, aktivizējoties pārskatu par Q2 2009 publicēšanai, atjaunojas arī finanšu sektora kompāniju norakstīšanu krīzes dēļ pieaugums.
- Pēc Bloomberg aģentūras datiem, jūlijā norakstīšana visā pasaulē pārsniedza \$1,5 trlj. (visā aprēķināšanas laikā kopš 2006. gada otra pusgada).
- Taču zaudējumi pagājušajā ceturksnī kamēr ir būtiski zemāki par iepriekšējiem un tiek vērtēti kā \$50 mljrd. (\$145 mljrd. Q1 2009 un \$375 mljrd. Q4 2008), bet ceturkšņa jaunpiesaistītais kapitāls ir divreiz lielāks – \$110 mljrd.
- Banku sektorā zaudējumi visā krīzes laikā sastādīja \$1,12 trlj., bet rekapitalizācija ir \$1,05 trlj. (Bloomberg dati).
- Šī attiecība ir būtiski sliktāka apdrošināšanas sektorā, kurā skaitļi par periodu ir attiecīgi \$240 mljrd. un \$135 mljrd.

Makroekonomiskā situācija

- Jūlijā publicētiem vadošo ekonomiku makroekonomiskiem pārskatiem joprojām bija jaukts raksturs.
- Amerikas ražošanas aktivitātes indekss ISM (PMI) jūnijā parādīja pieaugumu jau piekto mēnesi pēc kārtas un sasniedza līmeni 44,8.
- Aktivitātes indekss ASV pakalpojumu sfērā jūnijā pieauga trešo mēnesi un sasniedza 47.
- Tajā pašā laikā šie indeksi paliek zemāki par līdzsvara līmeni 50, kas liecina tikai par aktivitātes samazināšanas tempu palēnināšanos.
- To pierādīja arī FRS dati par jūnija ASV rūpnieciskas ražošanas kritumu par 0,4% salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi un par 13,6% salīdzinot ar iepriekšējo gadu.
- Vairāk pozitīvi bija dati no Amerikas nekustāma īpašuma tirgus, kurā jauno māju pārdošana jūnijā pieauga par 11%, bet jauno māju uzsākto būvniecību skaits – par 3,6% (mājām priekš vienas ģimenes – par 14,4%).
- Taču māju cenas jūnijā turpināja krist, bet hipotēkas atmaksas tiesību atņemšanas procedūru skaits ASV turpina pārsniegt rekorda lielumus.
- Šo procedūru skaits jūnijā bija 336 000, jau ceturto mēnesi pēc kārtas pārsniedzot 300 000 līmeni.
- Ļoti negatīvi izskanēja arī ziņas par to, ka jūnijā ASV budžeta deficīts pirmo reizi vēsturē pārsniedza \$1 trlj. (turklāt trīs mēnešus pirms finanšu gada beigām (prognoze gada sākuma bija \$700 - \$800 mljrd.).

Makroekonomiskā situācija

- ASV turpina pieaugt arī bezdarbs, kas jūnijā sasniedza 9,5%.
- Pirmā lasījumā nopublicētie dati par ASV IKP parādīja kritumu Q2 2009 tikai par 1% (bet kritums Q1 2009 bija pārskatīts no 5,5% uz 6,4%), un šis ir jau ceturtais pēc kārtas IKP krituma ceturksnis.
- Situācija Eiropā un Japānā arī paliek sarežģīta, bet arī šeit parādās signāli par krīzes parādību vājināšanos.
- Pēc jūnija datiem, Japānā ir bijis rūpnieciskas ražošanas pieaugums par 2,4% – šis ir jau ceturtais pēc kārtas mēnesis, kad šis rādītājs pieaug.
- Japānas patērētāju uzticība pagājušajā mēnesī pieauga līdz visaugstākajai atzīmei kopš 2007. gada decembra, kas ļauj cerēt uz mazāk sliktiem rezultātiem IKP ziņā Q2 2009 (iznākšana 17.08).
- Vācijā rūpnieciska ražošana pieauga jau otro mēnesi pēc kārtas, bet biznesa vides indekss Ifo jūnijā bija pieaudzis līdz vairāku mēnešu maksimālām vērtībām, kas ļauj cerēt uz IKP minimālo vai nulles kritumu Q2 2009 (izn. 13.08).
- Eirozonā jūnijā biznesa uzticības indekss bija pieaudzis jau ceturto mēnesi pēc kārtas, sasniedzot maksimumu kopš 2008. gada novembra.
- Tajā pašā laikā bezdarbs Eirozonā pieauga līdz 10–gadu maksimumam 9,4% (maiņa līmenis 9,5% bija pārskatīts uz 9,3%).

Makroekonomiskā situācija

- Nopublicētie dati par Anglijas IKP Q2 2009 parādīja kritumu par 5,6% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, kas kļuva par sliktāko rādītāju kopš 1955. gada un par jau ceturto pēc kārtas IKP krituma ceturksni.
- Ievērojams IKP kritums otrajā ceturksnī ir gaidāms arī Francijā un Itālijā.
- Krievijā IKP Q2 2009 bija kritis par 10,1%, sekojot kritumam par 9,8% Q1 2009.
- Toties Dienvidkorejas IKP Q2 2009 bija pieaudzis par 2,3% salīdzinot ar iepriekšējo ceturksni, kas kļuva par maksimālo pieaugumu pēdējo 5 gadu laikā.
- Ķīnas IKP Q2 2009 pieauga par 7,9%, lielā mērā pateicoties iekšējam pieprasījumam.
- Ķīnā jaunizsniegto kredītu apjoms jūnijā bija pieaudzis 5 reizēs, bet par pirmo pusgadu 3 reizēs, dolāru izteiksmē pārsniedzot \$1 trlj.
- Pasaules automobiļu tirgus jūnijā un jūlijā arī izskatījās vairāk pozitīvi.
- Jauno automobiļu pārdošana Amerikā jūlijā, pateicoties bonusu programmai, krita tikai par 12%, kas kļuva par minimālo kritumu 10 mēnešu laikā.
- Japānā tā krita jūnijā par 14,5, bet jūlijā tikai par 4,2%.
- Jūnija pārdošanas apjomi Eiropas savienībā pieauga par 2,4%, pirmo reizi 14 mēnešu laikā.
- Bet Ķīnā automobiļu pārdošana jūnijā pieauga par rekordlieliem kopš 2006. gada februāra 48%.

Makroekonomiskā situācija

Monthly QUSPMI=ECI

31-Aug-99 - 31-Aug-10 (GMT)

Line, QUSPMI=ECI, Last Trade(Last)
30-Jun-09, 44.80

Amerikas PMI indeksu
(ražošanas un neražošanas)
izmaiņu grafiki

Monthly QaUSNMFPMI

31-Oct-99 - 31-Jan-10 (GMT)

Line, QaUSNMFPMI, Cvalue(Last), (S1, S2)
30-Jun-09, 47.000

Makroekonomiskā situācija

Monthly QUSNFAR=ECI

Monthly QUSJOB=ECI

Makroekonomiskā situācija

Monthly QUSUNR=ECI

31-Jan-99 - 31-Dec-09 (GMT)

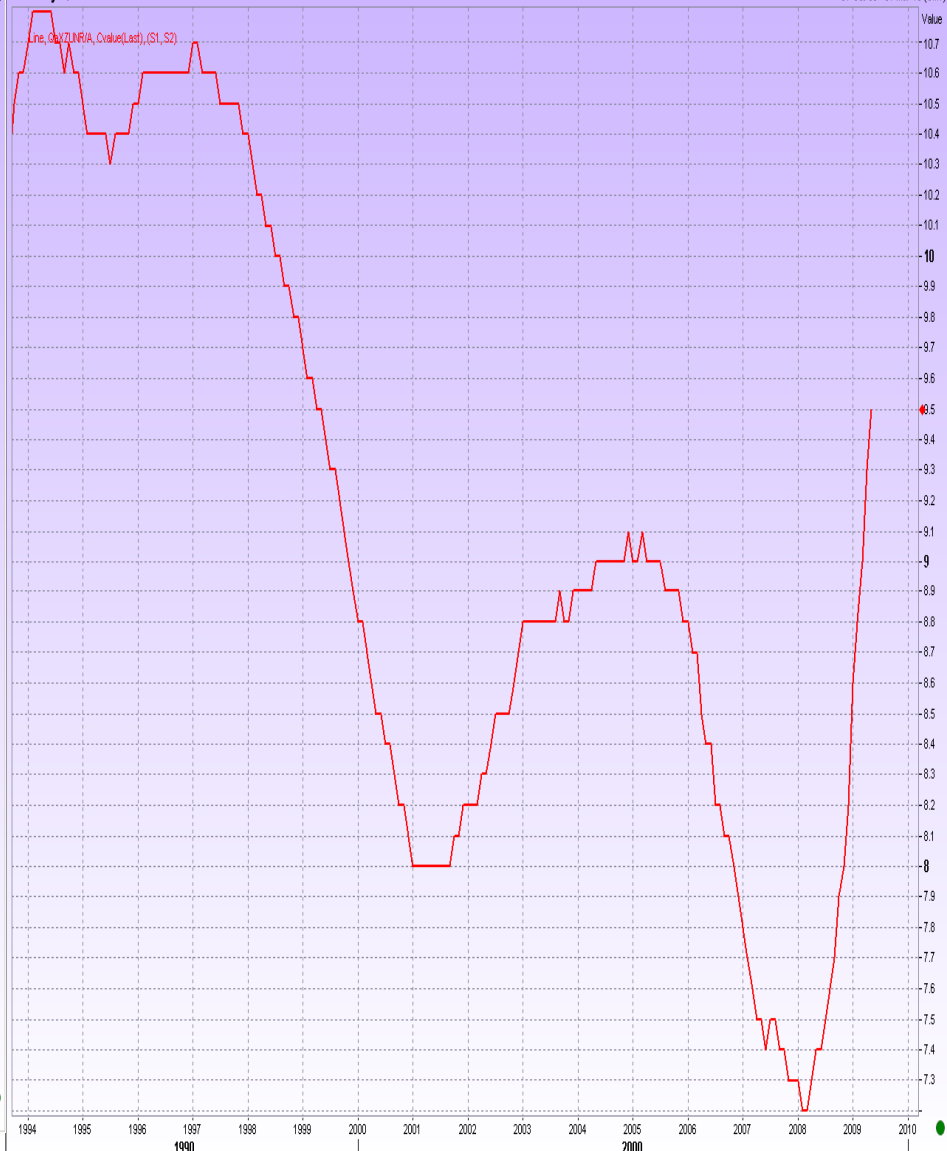
Line, QUSUNR=ECI, Last Trade(Last)

Amerikas un Eirozonas
bezdarba līmeņa izmaiņu
grafiki

Monthly QaXZUNRIA

31-Oct-93 - 31-Mar-10 (GMT)

Makroekonomiskā situācija

Monthly QUSCPNY=ECI

30-Nov-98 - 30-Sep-09 (GMT)

Line, QUSCPNY=ECI, Last Trade(Last)
30-Jun-09, -1.43

Jūnijā inflācija Amerikā pieauga par 0,7% salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu joprojām tiek fiksēta deflācija -1,3% – maksimālais cenu kritums gada laikā 60 gadu garumā.

Monthly QEUHICF=ECI

31-Jul-99 - 31-May-10 (GMT)

Line, QEUHICF=ECI, Last Trade(Last)
30-Jun-09, -0.10

Amerikas un Eirozonas inflācijas līmeņa izmaiņu grafiki

Jūnijā Eirozonā pirmo reizi bija fiksēta deflācija -0,1%. Un, pēc provizoriskiem datiem, jūlijā tā pieauga līdz -0,4% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

- Jūlijā sākas publisko akciju kompāniju pārskatu par 2009. gada otro ceturksni publicēšanas sezona.
- Pēc Bloomberg datiem, 341 no 500 Amerikas plaša tirgus (S&P 500) kompānijām, kas jau ir publicējušas pārskatus, Q2 2009/Q2 2008 peļņa vidēji krita par 31%.
- Tas kamēr ir labāk nekā analītiķu vidējais gaidītais rādītājs – ceturkšņa peļņas kritums par 35,7%, bet precīzāk sakot – tas ir mazāk sliktāk, nekā bija gaidīts.
- Turklāt vissliktākie rezultāti bija izejvielu sektora kompānijām -73% un naftas un gāzes sektorā -66% peļņas kritums.
- Turpinošais ceturkšņa peļņas kritums liecina par negatīvu tendenci saglabāšanos arī mikroekonomiskajā līmenī.
- Tajā pašā laikā dažu kompāniju pārskati par pagājušo ceturksni izskanēja negaidīti pozitīvi, tai skaitā lielākām Amerikas un Eiropas bankām un daudzām augsto tehnoloģiju vadošām kompānijām.
- Negaidīti augsta peļņa \$2,3 mljrd. apmērā, pretī rekordlieliem zaudējumiem \$8,6 mljrd. apmērā gadu agrāk, bija vienīgajam Amerikas Lielā trijnieka loceklim, kas nav bankrotējis – Ford Motor.

Pasaules finanšu sektors

- Jūlijā turpināja ienākt signāli par pasaules finanšu sistēmas atveseļošanos, bet bija arī virkne negatīvu jaunumu.
- Kā pozitīvu ziņu var atzīmēt vadošu pasaules banku peļņas pieaugumu, kas turpinās jau otro ceturksni pēc kārtas.
- Tā, kapitalizācijas ziņā lielāka Amerikas banka JPMorgan Q2 2009/Q2 2008 parādīja peļņas pieaugumu par 36%, bet trešā pēc kapitalizācijas lielāka banka Wells Fargo palielināja pusgada peļņu par 66%.
- Vācijas lielākās bankas Deutsche Bank peļņa Q2 2009/Q2 2008 pieauga par 67%, bet Eiropas lielākai bankai HSBC pirmā pusgada peļņa bija \$3,5 mljrd., pretī gaidītiem zaudējumiem \$600 milj. apmērā.
- Taču ir jāņem vērā, ka banku jaunie grāmatvedības standarti tām ļāva būtiski “uzlabot” savas bilances.
- No negatīvām ziņām var atzīmēt situāciju ar Amerikas CIT banku, kurai ir \$76 mljrd. lieli aktīvi, kas jūlijā ar grūtībām izvairījās no bankrotēšanas.
- Šī banka, neapšaubāmi, ir sistēmu veidojoša (kaut arī nav \$100 mljrd.) un apkalpo ap 300 tūkst. klientu, pārsvarā, maza un vidēja biznesa uzņēmumu.
- Taču bija atteikts palielināt tai valsts palīdzību(!), un pēdējā brīdī tā pierunāja savu obligāciju turētājus aizdot tai \$3 mljrd.
- Tās bankrotēšana varētu kļūt par trešo lielāku bankas bankrotēšanu ASV vēsturē.

- Atgādināsim, ka 2008. gada septembrī notika ASV vēsturē lielākas banku bankrotēšanas – universālas bankas WaMu, kuras aktīvi bija \$309 mljrd. vērti, un investīciju bankas Lehman Brothers, ar 640 mljrd. lieliem aktīviem, bankrotēšana.
- Līdz šim lielāka bankas bankrotēšana ASV bija 1984. gada Continental Illinois National Bank, kuras aktīvi bija \$40 mljrd. apmērā, bankrots.
- Bez tam, jūlijā Amerikā ir bankrotējušas 19 bankas, un kopējais banku bankrotēšanu skaits kopš gada sākuma sasniedza 64 (25 – 2008. gadā un 3 – 2007. gadā).
- Banku bankrotēšana šogad jau izmaksāja depozītu apdrošināšanas fondam FDIC \$15 mljrd. (\$17,5 mljrd. visa 2008. gada laikā).
- Vairākumā pasaules valstu arī sarežģīta paliek situācija ar gala patērētāju kreditēšanu.
- Pēc Wall Street Journal datiem, ASV 15 lielākas bankas Q2 2009/Q1 2009 samazināja kreditēšanas apjomus par 2,8% līdz \$4,2 trlj.
- No vienas puses, bankas krāj kapitālu zaudējumu palielināšanas gadījumam jau izsniegto kredītu sakarā, bet no citas – samazinās pieprasījums pēc aizņemšanas, biznesa aktivitātes samazināšanas dēļ.
- Šajā ziņā ļoti atšķirīga aina bija Ķīnā, kur bankas (pēc valdības aicinājuma!) palielināja pirmajā pusgadā izsniegto kredītu skaitu 3 reizēs, izsniedzot kredītus \$1 trlj. apmērā – ap 25% no IKP.

Monetāro un valsts varu rīcība

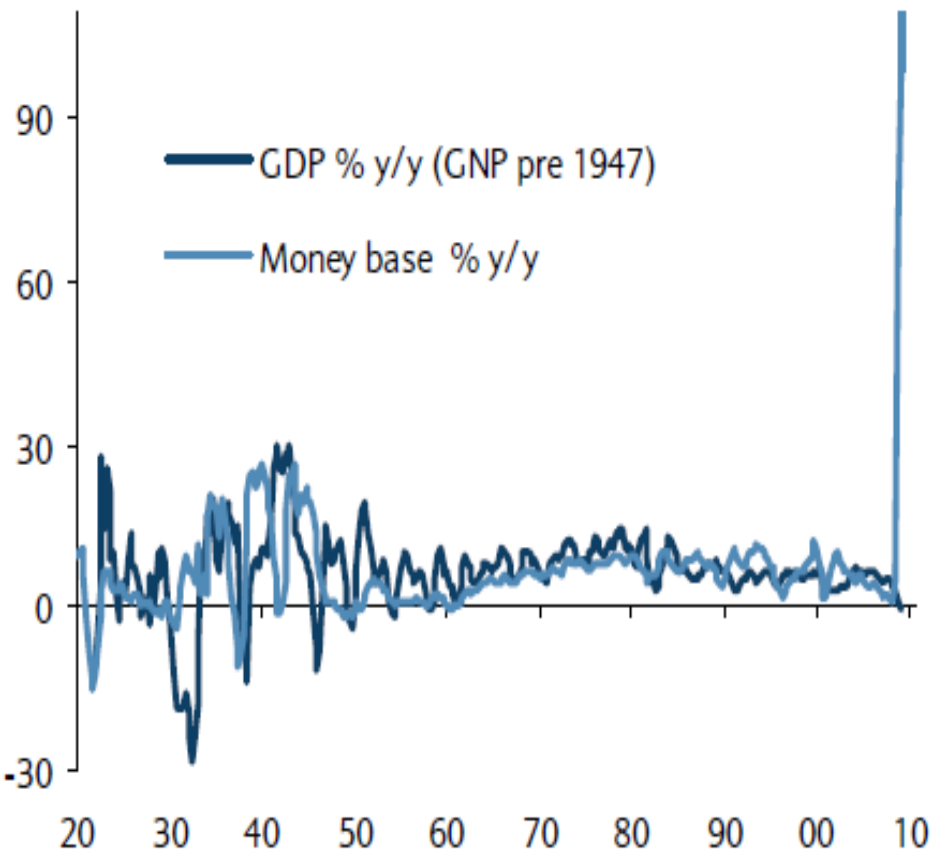
- Jūlijā pasaules politiskas un monetāras varas turpināja veikt pasākumus ekonomikas un finanšu sistēmas stimulācijai un krīzes parādību apkarošanai.
- Tajā pašā laikā jo skaļāk tika apspriesta nepieciešamība izstrādāt stratēģijas ārkārtas pretkrīzes pasākumu apstāšanai, lai nepieļautu valsts finanšu un valūtu sistēmas destabilizāciju.
- Par centrālo starptautisku forumu, kurā tika risinātas šīs problēmas, kļuva “liela astotnieka” valstu vadītāju samits Itālijā.
- Tikšanas beigu komunikē bija atzīts, ka pasaules sistēmā vēl joprojām tiek vērots “finanšu haoss, vispārēja lejupslīde, aktīva atteikšanās no riska darījumiem, krass starptautiskas tirdzniecības samazinājums, kā arī pieaugošs bezdarbs”.
- Bet tajā pašā laikā G8 līderi ieraudzīja arī “stabilizācijas pazīmes”, par kurām tika uzskaitītas “fondu biržu atjaunošanas, diskonta likmju samazināšanas un uzticības biznesam un patērētājiem stiprināšanas”.
- Rezultātā, vairākums “liela astotnieka” valstu, ASV un Lielbritānijas vadībā, izteicas par līdzekļu ieplūdināšanas ekonomikā turpināšanu. Pret bija Francija, Vācija un Krievija.
- Jautājums par dolāra statusa maiņu oficiāli samitā nebija izskatīts.

Monetāro un valsts varu rīcība

- Par citu svarīgu jūlija starptautisku notikumu kļuva Amerikas un Ķīnas stratēģiska un ekonomiska dialoga pirmā kārtā.
- Par šī dialoga galvenajām tēmām kļuva dolāra stabilitāte un Amerikas budžeta deficīts.
- Ķīnas stingra pozīcija lika Amerikas vadībai skaļi paziņot par budžeta izdevumu stingrāku kontroli.
- Jūlijā, sekojot jūnija lēmumam Amerikā, ES finanšu ministri principiāli apstiprināja jaunas prasības pret banku kapitālu.
- To būtība ir izvirzīt banku kapitālam paaugstinātas prasības ekonomikas uzplaukuma laikā un zemākas prasības – lejupslīdes periodā.
- Attiecīgas izmaiņas drīz būs ieviestas kapitāla pietiekamības novērtēšanas standartos “Bāzele-2”.
- Kas attiecas uz pasaules vadošām CB, FRS, neskatoties uz vērtspapīru izpiršanas no tirgu turpinājumu, nepalielināja bilanci, kas palika ap \$2 trlj.
- Tas bija panākts, turpinot samazināt dažu programmu, domātu banku sektora likviditātes uzturēšanai, apjomus.
- Kas attiecas uz ECB, tās balance jūlijā nedaudz samazinājās, sekojot pieaugumam jūnijā, un mēneša beigās tā sastādīja ap €1,85 trlj., jeb \$2,6 trlj.
- Turklāt Eirozonas IKP apjoms (\$ izteiksmē) ir par 10%-15% mazāks par ASV IKP apjomu.

Monetāro un valsts varu rīcība

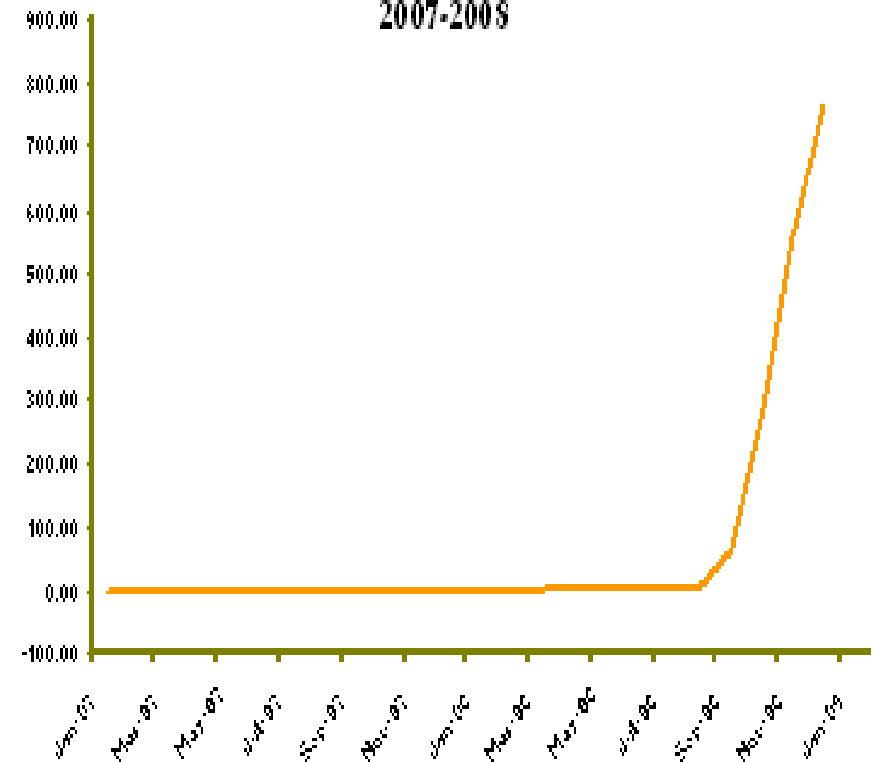
Neskatoties uz FRS bilances (naudas bāzes) pieaugumu par vairāk nekā 100% 2008. gada augustā–decembrī no \$900 mljrd. līdz \$2 trlj., naudas agregātu M1 un M2 pieaugums par šo periodu sastādīja tikai 15% un 6% attiecīgi.

Source: Barclays Capital, Thomson Datastream

EXCESS RESERVES AT FEDERAL RESERVE BANKS

2007-2008

Source: St. Louis Fed

KANUNDRUM.COM

Pasaules akciju tirgus

- Sekojot “jūnija atelpai”, jūlijā pasaules akciju tirgū atkal valdīja stipras pozitīvas tendences.
- Visi mūsu vērotie pasaules indeksi slēdza pagājušo mēnesi ar labu plusu un pirmo reizi kopš gada sākuma visi nonāca pozitīvajā teritorijā.
- Pasaules akciju tirgus indekss MSCI World mēneša laikā bija pieaudzis par vairāk nekā 8% un kopš gada sākuma pacēlās par 13,6%.
- Attīstības tirgus indekss MSCI EM tradicionāli uzrādīja vairāk ievērojamu kustību – pieaugums mēneša laikā par 10% un par 49% kopš gada sākuma.
- Mūsu vēroto attīstīto valstu vadošo indeksu starpā vislielākais pieaugums jūlijā bija Vācijas DAX, kas bija pieaudzis par gandrīz 11%.
- Par attīstīto valstu indeksu pieauguma līderi kopš gada sākuma paliek Amerikas NASDAQ, kas 7 mēnešu laikā ir pieaudzis par 25%.
- Attīstības tirgū vidū par pārliecinošu līderi paliek Ķīnas SSEC, kas mēneša laikā pieauga par 15%, un tā pieaugums kopš gada sākuma sastāda ap 87%.

Pasaules akciju tirgus

Biržas indekss	P/E (Bloomberg)	Par 2003.g.– 2007.g.	Par 2008.g.	Par 2009.g. janvāri	Par 2009.g. februāri	2009.g. pavasaris	Par jūniju	Par jūliju	Kopš 2009.g. sākuma
DJI (ASV)	13.7	59.0%	-33.8%	-8.8%	-11.7%	20.3%	-0.6%	8.6%	4.5%
S&P 500 (ASV)	17.2	66.9%	-38.5%	-8.5%	-11.0%	25.0%	0.0%	7.4%	9.3%
Nasdaq Comp. (ASV)	33.1	98.6%	-40.5%	-6.4%	-6.6%	26.6%	5.2%	7.8%	25.4%
GDAX (Vācija)	39.4*	178.9%	-40.4%	-9.8%	-11.4%	28.5%	-2.7%	10.9%	10.9%
N225 (Japāna)		78.4%	-42.1%	-9.8%	-5.3%	25.8%	4.6%	4.0%	16.9%
FTSE (Anglija)	14.7	61.5%	-31.0%	-5.5%	-7.7%	15.4%	-3.8%	8.4%	4.9%
CAC (Francija)	12.3	83.2%	-42.7%	-7.6%	-9.1%	21.3%	-4.2%	9.1%	6.5%
RTS (Krievija)	8.2	537.9%	-72.4%	-15.3%	1.9%	99.4%	-9.2%	3.0%	60.9%
SSEC (Ķīna)	37.5	287.4%	-65.4%	9.3%	4.6%	26.4%	12.4%	15.3%	87.4%
SENSEX (Indija)	18.2	500.7%	-52.4%	-2.3%	-5.6%	64.5%	-0.9%	8.1%	62.4%
Bovespa (Brazīlija)	22.7	467.0%	-41.2%	4.7%	-2.8%	39.3%	-3.3%	6.4%	45.8%
PFTS (Ukraina)	86.6**	1946.4%	-74.4%	-9.0%	-23.0%	107.6%	-6.2%	2.7%	40.2%
KASE (Kazahstāna)	7.6	1754.3%	-62.1%	-36.7%	0.8%	84.5%	-7.6%	11.5%	21.3%
MSCI WD	-	100.6%	-42.1%	-8.8%	-10.5%	29.2%	-0.6%	8.4%	13.6%
MSCI EM	-	326.6%	-54.5%	-6.5%	-5.8%	54.9%	-1.2%	10.5%	48.9%

Pasaules akciju tirgus

Monthly QI.WORLD

31-Oct-94 - 30-Nov-09 (LON)

CndI, QI.WORLD, Last Trade

31-Jul-09, 963.90, 1,051.23, 915.08, 1,044.75

Bankas Morgan Stanley aprēķinātais pasaules akciju tirgus indekss MSCI World jūlijā ir pieaudzis par 8,4%, un to var salīdzināt ar šī indeksa pieaugumu "pavasara rallija" laikā. Rezultātā indekss izrādījās par 13,5% augstāks par 2009. gada sākuma līmeni. Taču indeksa kritums no maksimāla līmeņa, kas bija sasniegts 2007. gada oktobrī, sastāda gandrīz 38%.

Pasaules akciju tirgus

Monthly QI.MSCIEF

31-Mar-96 - 30-Nov-09 (LON)

CndI, QI.MSCIEF, Last Trade
31-Jul-09, 761.34, 847.35, 717.56, 844.02

Bankas Morgan Stanley aprēķinātais attīstības akciju tirgus indekss MSCI EM jūlijā parādīja pieaugumu par būtiskiem 10,5%, kas ļāva indeksam pacelties par 49% kopš gada sākuma. Indeksa kritums no maksimuma, kas bija sasniegts 2007. gada novembrī, sastāda ap 37%.

Pasaules akciju tirgus

Pasaules akciju tirgus

Monthly QI.GDAXI

30-Jun-96 - 28-Feb-10 (FFT)

CndI, QI.GDAXI, Last Trade
31-Aug-09, 5,313.280, 5,431.080, 5,312.570, 5,416.800

Par pieauguma līderi jūnijā attīstīto tirgu starpā kļuva Vācijas DAX, kas bija pieaudzis par 10,9%. Tieši tāds pats pieaugums indeksam ir kopš gada sākuma. Indeksa kritums no maksimāla līmeņa, kas bija sasniegts 2007. gada jūlijā, tagad sastāda ap 34%.

Pasaules akciju tirgus

Monthly Q.SSEC

30-Jun-96 - 28-Feb-10 (SHA)

Cndl, Q.SSEC, Last Trade

31-Aug-09, 3,412.057, 3,465.173, 3,398.595, 3,462.590

Vislielākais pieaugums mūsu vēroto tirgu starpā jūlijā, tāpat kā jūnijā, bija Ķīnas akciju tirgum, kura indekss SSEC bija izaudzis par 15,3%. Indekss nemitīgi palielinās jau 7 mēnešu garumā. Tās arī ir pieauguma līderis kopš gada sākuma: +87,4%. Taču tas, ka Ķīnā bija paziņots par kredītēšanas programmas apstāšanu, var piebremzēt šo pieaugumu.

Pasaules akciju tirgus

- Stiprs pozitīvs “sentiment”, kas sāka valdīt pasaules akciju tirgū jūlijā, tāpat kā “pavasara optimisma uzplaukums”, mūsaprāt, nav pietiekami fundamentāli pamatots.
- Neskatoties uz stabilizācijas pazīmēm, vispasaules makroekonomiskā situācija joprojām paliek ļoti smaga.
- Bet otrajā ceturksnī fiksētais kompāniju ienesīguma krituma turpinājums liecina par negatīvas situācijas saglabāšanos arī mikrolīmenī.
- Pozitīvs ir tikai tas, ka negatīvs ir mazāk, nekā bija gaidīts.
- Citiem vārdiem, šis pieaugums bija atbildes reakcija uz pārlietu cenu kritumu 2008. gada beigās – 2009. gada sākumā, kaut arī šī pieauguma lielums arī izskatās neadekvāti.
- Tādējādi, saglabājas lieli riski, ka atjaunosies akciju cenu kritums, un mēs joprojām uzskatām, ka ir jāizvēlas īstermiņa spekulatīva ienākšana šajā tirgū.
- Paralēli ir jāgatavo resursi ilgtermiņa investēšanai pasaules akciju tirgū, kuras sākumu var signalizēt pasaules finanšu-ekonomiskās sistēmas iziešana no krīzes.
- Arī var izskatīt stratēģiju ilgtermiņa ienākšanai tirgū pie esošiem līmeņiem, pērkot “spēcīgu” kompāniju akcijas ar Div. Yield 3%-4%.

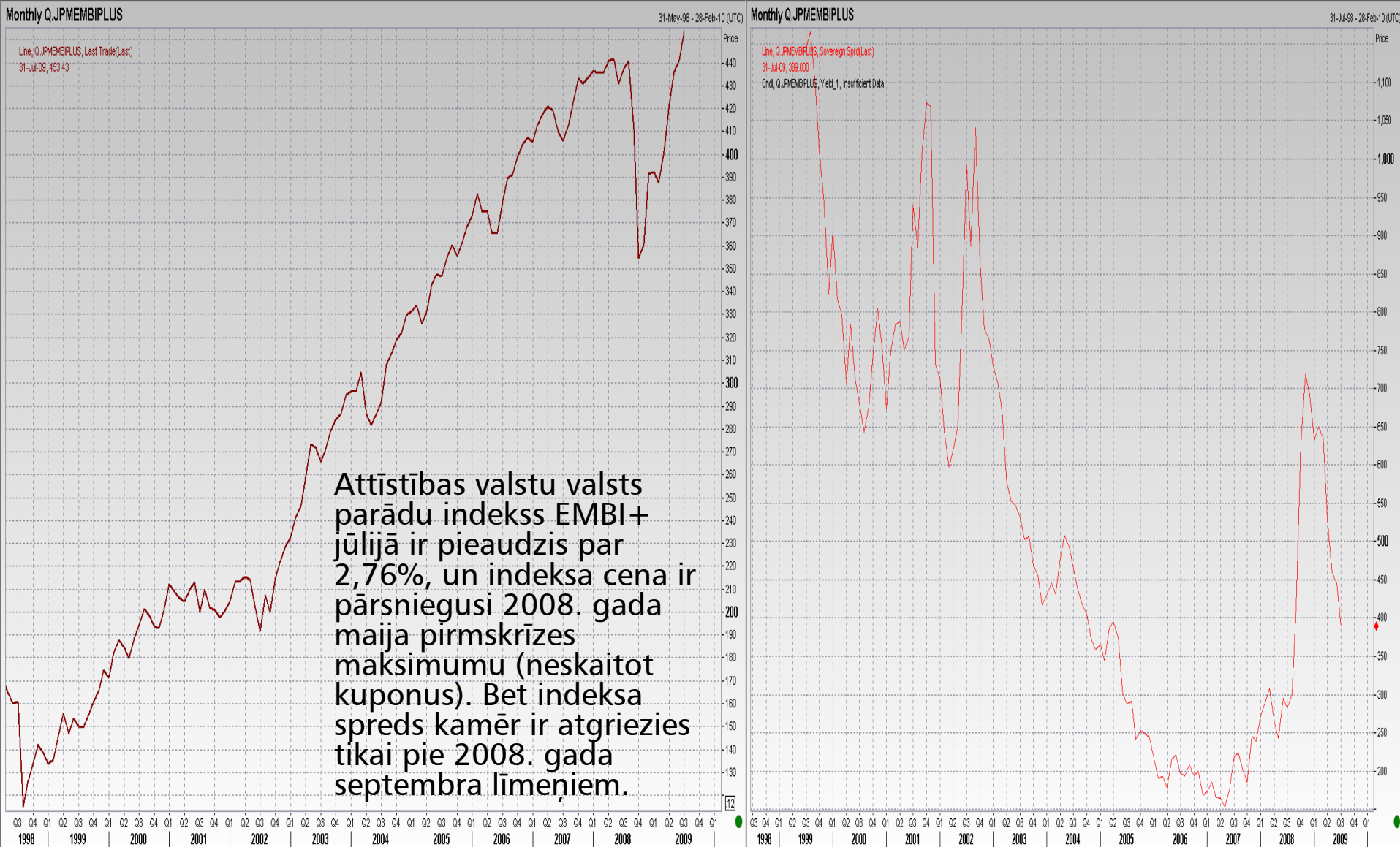
Pasaules obligāciju tirgus

- Jūlijā pasaules obligāciju tirgū jau piekto mēnesi pēc kārtas turpināja valdīt stipras pozitīvas tendences.
- Attīstības valstu valsts parādu (un kvazi-valsts parādu) indekss EMBI+ pagājušajā mēnesī ir pieaudzis par 2,76%, bet tā pieaugums 5 mēnešu laikā sastādīja vairāk par 17%.
- Jūlijā EMBI+ samazināja savu spreadu pret Amerikas treasures vēl par 35 b.p. (0,35%) līdz 389 b.p.
- Atsevišķajos valsts vērtspapīru nacionālajos sektoros pieaugums šoreiz bija mazāk ievērojams, nekā iepriekšējos mēnešos.
- Divzīmju (procentos) cenu pieaugums spēja parādīt tikai divu iepriekšēju mēnešu līderis – Argentīnas vērtspapīri, kuri pieauga par 10,25%.
- Otrais divu pagājušo mēnešu pieauguma līderis – Jamaikas vērtspapīri – kļuva par vienīgo indeksa sastāvdaļu, kas jūlijā bija kritusi par 3%.
- Spēcīgāks pieaugums tradicionāli bija vērojams attīstības valstu korporatīvajā sektorā, kura indekss CEMBI mēneša laikā bija izaudzis par 4,4%, samazinot spreadu pret Amerikas treasures vēl par 65 b.p. līdz 478 b.p.
- Kā arī par neapšaubāmu pieauguma līderi, tāpat kā iepriekšējos divos mēnešos, kļuva Indonēzijas vērtspapīri, kuri bija pieauguši par 26,4%.
- Otrais lielākais pieaugums bija Kazahstānas korporatīviem parādiem, un tas sastādīja tikai 8,8%.

Pasaules obligāciju tirgus

- Krievijas korporatīvo parādu indekss RUBI jūlijā ir parādījis pieaugumu, ko var salīdzināt ar vidējo attīstības tirgū – par 4,7% , samazinot spreadu pret Amerikas treasures vēl par 70 b.p. līdz 615 b.p.
- Kas attiecas uz attīstīto valstu bondiem, tad šeit jūlijā bija vērojamas dažāda virziena tendences, bet kustības lielums bija nenožīmīgs.
- Cena Amerikas 30–gadu bondiem mēneša laikā kustējās 5% robežās, bet mēnesi tie noslēdza praktiski atvēšanas līmenī un vērtspapīru ienesīgums palika ap 4,4%.
- Analogiski uzvedas arī 10–gadu valsts vērtspapīri, un to ienesīgums pēc mēneša tirdzniecības rezultātiem palika tuvu 3,5%.
- Kas attiecas uz Amerikas bondu tuvākiem konkurentiem – Vācijas bundiem, tad šeit 30–gadu vērtspapīri pieauga otro mēnesi pēc kārtas, un to ienesīgums ir kritis no 4,2% līdz 4%.
- Tādējādi, neskatoties uz budžetu deficītu palielināšanu, valsts parādu pieaugumu un pastiprinātu naudas zīmju “iespiešanu”, tirgus kamēr saglāba uzticību šiem emitentiem (laikam, tādēļ, ka nav reālas alternatīvas).

Pasaules obligāciju tirgus

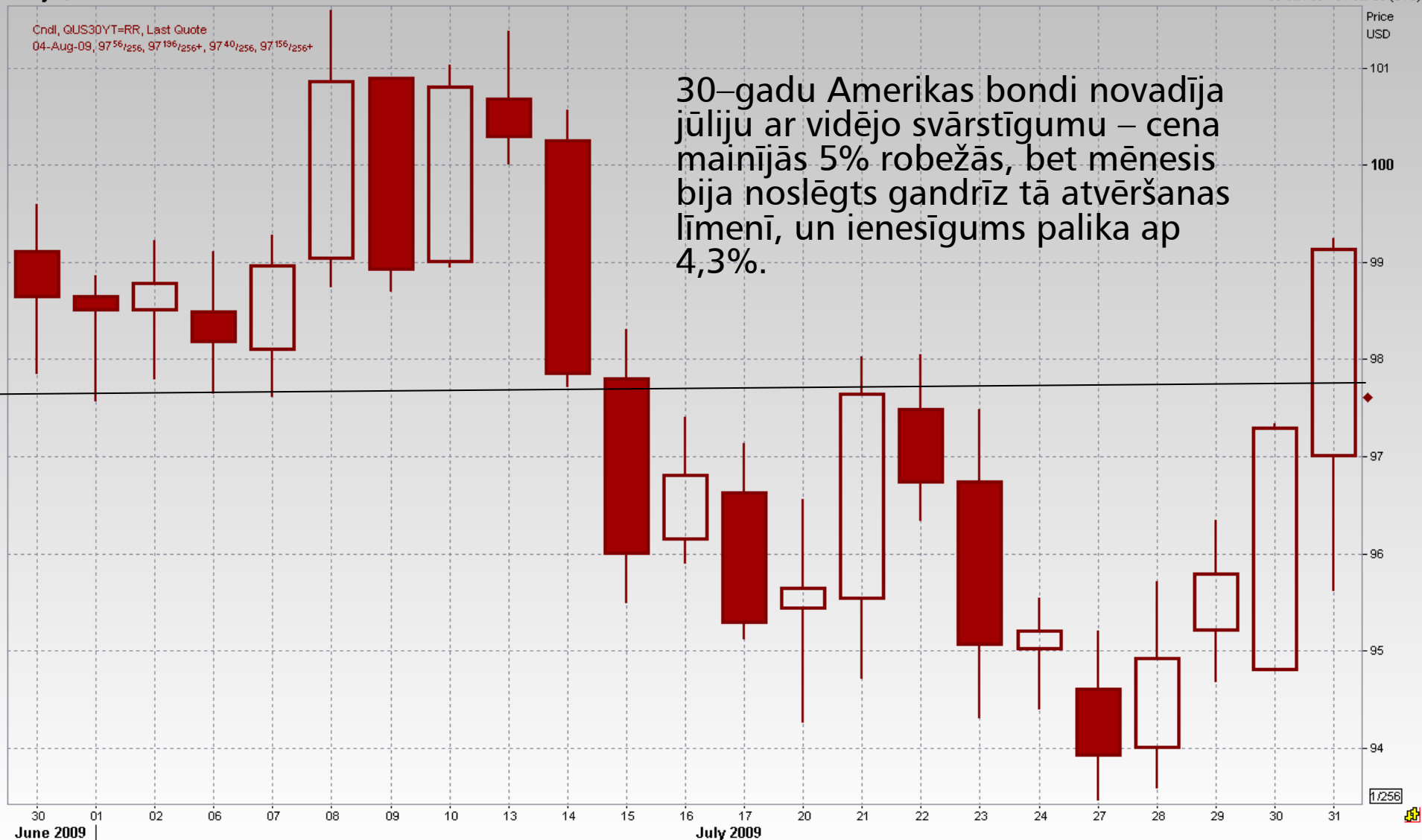
Pasaules obligāciju tirgus

Daily QUS30YT=RR

30-Jun-09 - 31-Jul-09 (UTC)

CndI, QUS30YT=RR, Last Quote
04-Aug-09, 97 56/256, 97 196/256+, 97 40/256, 97 156/256+

30–gadu Amerikas bondi novadīja jūliju ar vidējo svārstīgumu – cena mainījās 5% robežās, bet mēnesis bija noslēgts gandrīz tā atvēršanas līmenī, un ienesīgums palika ap 4,3%.

Pasaules obligāciju tirgus

Monthly QUS10YT=RR

30-Sep-97 - 30-Apr-10 (UTC)

Line, QUS10YT=RR, Sovereign Spd, Unknown Field
Cnd, QUS10YT=RR, Yield_1
31-Aug-09, 3.482, 3.667, 3.482, 3.616

Analoģiski 30-gadu bondiem uzvedas arī 10-gadu valsts vērtspapīri, un to ienesīgums pēc mēneša tirdzniecības rezultātiem palika tuvu līmenim 3,5%.

Pasaules obligāciju tirgus

Monthly QDE30YT=RR

30-Sep-97 - 30-Apr-10 (UTC)

Line, QDE30YT=RR, Sovereign Sprd., Closed
Cndl, QDE30YT=RR, Yield_1
31-Aug-09, 4.014, 4.081, 4.004, 4.010

Cena 30–gadu Vācijas bundiem jūlijā bija pieaugusi gandrīz tikpat, cik jūnijā – par 3,3% (sekojot kritumam par 7% maijā), un vērtspapīru ienesīgums atgriezās pie maija līmeņa ap 4%.

Pasaules obligāciju tirgus

- Var konstatēt, ka sekojot spēcīgam cenu pieaugumam martā–jūlijā vairākiem investment grade valsts parādu cenām un ienesīgums atgriezās pie pirmskrīzes līmeņiem.
- Izņēmums ir dažas valstis, tai skaitā arī Krievija (+1% - +1,5% ienes.), kurās cenas ietekmē krīze, liels korporatīvs parāds un pieteiktie iespējamie jaunie aizņēmumi 2010. gadā.
- Kas attiecas uz attīstības valsts korporatīviem parādiem, kvazi-valsts vērtspapīru un “spēcīgu” kompāniju vērtspapīru cenas un ienesīgums arī pietuvojas pirmskrīzes līmeņiem.
- Krievijā tās tagad tiek tirgotas ar ienesīgumu tikai 8%-10% salīdzinot ar 15%-25% krīzes maksimuma laikā (*kas vidēji atbilst cenas dubultošanai*).
- Spēcīgs cenu pieaugums un ienesīguma kritums pēdējos mēnešos bija arī mazāk drošu kompāniju vērtspapīriem, bet šeit ir vērojama pamatīga cenu un ienesīguma diversifikācija, kas svārstās no 10% līdz 30% un vairāk kompānijām, kurām ir grūts finanšu stāvoklis.
- Tādējādi, pasaules obligāciju tirgus ir izvairījies no katastrofas, kura tam draudēja 2008. gada beigās, un tirgū sāka parādīties jaunas emisijas.
- Toties esoša makroekonomiskā un korporatīva situācija ir daudz grūtāka nekā pirms krīzes, un ir būtiskie riski, ka atjaunosies cenu kritums attīstības valsts gan korporatīviem, gan valsts parādiem.

Pasaules valūtu tirgus

- Jūlijā, tāpat kā jūnijā, tirdzniecība valūtu tirgū notika diezgan mierīgi, bez būtiskām cenu kustībām gan attīstības, gan attīstīto valūtu sektorā.
- Finanšu-ekonomiskas krīzes mazināšana noveda pie tā, ka apstājas attīstības valstu valūtu vērtības samazināšanas, kuras cieta lielus zaudējumu krīzes saasināšanas laikā.
- Piemēram, Krievijas rublis jūlijā ir izaudzis pret grozu par 1,9%.
- Tirdzniecība vadošo pasaules valūtu tirgū jūlijā arī notika diezgan mierīgi, un vislielākā kustība bija Kanādas dolāram, kas bija pieaudzis pret Amerikas dolāru par 6,3% (toties jūnijā tas bija kritis par tiem pašiem 6%).
- Dolāra indekss (dolāra kurss pret 6 vadošu pasaules valūtu grozu) mēneša laikā bija kritis par 2,2%.
- Kas attiecas uz dolārs/eiro tirgu, tad šeit pēc mēneša rezultātiem dolārs uzrādīja kritumu par 1,5% .
- Tāpat kā agrāk, mēs kamēr neredzam nopietnas pazīmes tam, ka dolārs zaudē tirgus uzticību kā vadoša valūta.
- Attiecīgi, mēs kamēr nemainām mūsu ilgtermiņa prognozi eiro/dolārs tirgum, saskaņā ar kuru dolāram tagad ir ilggadēja pieauguma trends, kas 2–3 gadu laikā var novest cenas tuvu paritātes līmenim (1EUR = 1USD).

Pasaules valūtu tirgus

Monthly QRUS=MCX

31-Mar-05 - 30-Nov-09 (HEL)

CndI, QRUS=MCX, Bid
31-Aug-09, 37.0691, 37.3828, 37.0141, 37.2334

Rubļa pret eiro-dolārs grozu kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Pasaules valūtu tirgus

Monthly Q=USD

31-Dec-01 - 31-Jan-10 (NYC)

Q=USD, Last Trade
31-Aug-09, 78.305, 78.487, 77.451, 77.695

Dolāra indeksa kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

Pasaules valūtu tirgus

Monthly QEUR=

Cndll, QEUR=, Bid
31-Aug-09, 1.4270, 1.4445, 1.4204, 1.4409

31-Jul-92 - 31-Oct-09 (GMT)

Eiro pret dolāru kustības grafiks. Dati pa mēnešiem.

- Šis apskats ir paredzēts izmantošanai tikai informatīvos nolūkos un nevar tikt uzskatīts par ieguldījumu rekomendācijām, ieguldījumu pētījumiem, ieguldījumu konsultācijām. Apskata autors ir IPAS „AB.LV Asset Management” (jur. adrese: Elizabetes ielā 23, Rīgā). Šajā apskatā norādītā informācija iegūta no avotiem, kas finanšu tirgos tiek uzskatīti par uzticamiem, tomēr IPAS „AB.LV Asset Management” neuzņemas atbildību par iegūtās un sniegtās informācijas precizitāti un pilnību.
- Jebkuras personas veiktajam ieguldījumu darījumam pilnībā jābalstās uz personīgo pieredzi, lēmumiem, sava finanšu stāvokļa un risku novērtējumu. Dati par finanšu instrumentu ienesīgumu nekādā gadījumā netiek uzskatīti par ienesīguma garantiju vai rādītāju nākotnē. IPAS „AB.LV Asset Management” neuzņemas atbildību par jebkuru personu zaudējumiem, kas radušies izmantojot šos apskatus savu ieguldījumu veikšanai.
- Sagatavojot šo tirgus un atsevišķu finanšu instrumentu apskatu tika izmantotas tehniskās, fundamentālās un ekspertu analīzes metodes. Ar ekspertu analīzi ir domāta metode, kas balstās uz ekspertu vērtējumiem — situācijas vērtējumiem, izdarītiem pamatojoties uz apskata autora ilggadīgu pieredzi un intuīciju.
- Apskatā atspoguļotie fakti un viedokļi atspoguļo stāvokli un situāciju apskata sagatavošanas brīdī. Apskata autors nepaziņos par apskatā atspoguļotās situācijas un viedokļa izmaiņām.
- Apskatā minētie emitenti nav iepazīstināti ar apskata saturu.

- Šis apskats ir paredzēts izmantošanai tikai informatīvos nolūkos un nevar tikt uzskatīts par ieguldījumu rekomendācijām, ieguldījumu pētījumiem, ieguldījumu konsultācijām. Apskata autors ir IPAS „AB.LV Asset Management” (jur. adrese: Elizabetes ielā 23, Rīgā). Šajā apskatā norādītā informācija iegūta no avotiem, kas finanšu tirgos tiek uzskatīti par uzticamiem, tomēr IPAS „AB.LV Asset Management” neuzņemas atbildību par iegūtās un sniegtās informācijas precizitāti un pilnību.
- Jebkuras personas veiktajam ieguldījumu darījumam pilnībā jābalstās uz personīgo pieredzi, lēmumiem, sava finanšu stāvokļa un risku novērtējumu. Dati par finanšu instrumentu ienesīgumu nekādā gadījumā netiek uzskatīti par ienesīguma garantiju vai rādītāju nākotnē. IPAS „AB.LV Asset Management” neuzņemas atbildību par jebkuru personu zaudējumiem, kas radušies izmantojot šos apskatus savu ieguldījumu veikšanai.
- Sagatavojot šo tirgus un atsevišķu finanšu instrumentu apskatu tika izmantotas tehniskās, fundamentālās un ekspertu analīzes metodes. Ar ekspertu analīzi ir domāta metode, kas balstās uz ekspertu vērtējumiem — situācijas vērtējumiem, izdarītiem pamatojoties uz apskata autora ilggadīgu pieredzi un intuīciju.
- Apskatā atspoguļotie fakti un viedokļi atspoguļo stāvokli un situāciju apskata sagatavošanas brīdī. Apskata autors nepaziņos par apskatā atspoguļotās situācijas un viedokļa izmaiņām.
- Apskatā minētie emitenti nav iepazīstināti ar apskata saturu.
- Informācija par riskiem, kas ir saistīti ar ieguldījumu darījumiem, atrodas šeit <http://www.ab.lv/private/investments/brokerage/risk/>